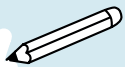

IVN WEEK
van de
NATUUR

Vrienden voor het Leven

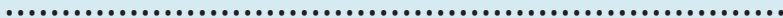
NATUUR

VRIENDENBOEK

Dit boek is van:

ivn natuur
educatie

Leuk dat jij en jouw klas meedoen met de IVN Week van de Natuur! Deze hele week ga je samen met Kees Koolmees naar buiten op ontdekkingstocht op jullie schoolplein. Ontdek wat er in de lucht vliegt, welke planten er groeien en wie er onder de tegels leven.

Ga aan de slag met de opdrachten en maak nieuwe natuurvrienden.

Maandag

Ik ben Kees Koolmees. Ik neem jullie mee op **ontdekkingstocht**. Samen gaan we veel nieuwe vrienden maken.

Dinsdag

Ik ben Ko Kokerjuffer. Met mij duik je **in de sloot** en laat ik je zien hoe ik een huis bouw.

Woensdag

Vandaag gaan we op onderzoek uit boven de grond: We onderzoeken een aantal planten die je boven de grond ziet staan.

Donderdag

Ik ben Ringo Regenworm. Graaf met mij mee en leer meer over mijn **ondergrondse wereld**.

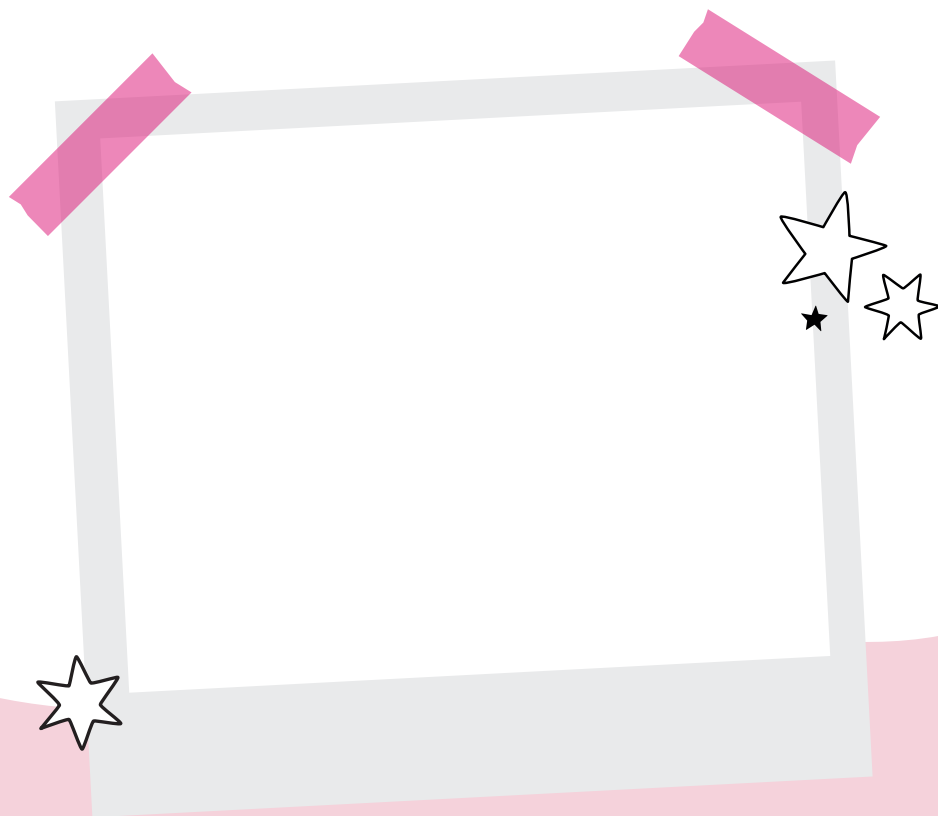
Vrijdag

Wat weet jij over je nieuwe natuurvrienden? Als afsluiter test je jouw kennis tijdens een **spetterende quiz!**

WIE BEN JIJ?

Ik heet:

Ik zit in groep:

Ik ben jarig op:

Mijn lievelingseten is:

Mijn lievelingsdier op het schoolplein is:

Mijn favoriete plek op het schoolplein is:

Wat kies jij? winter of zomer schuilen of aanvallen

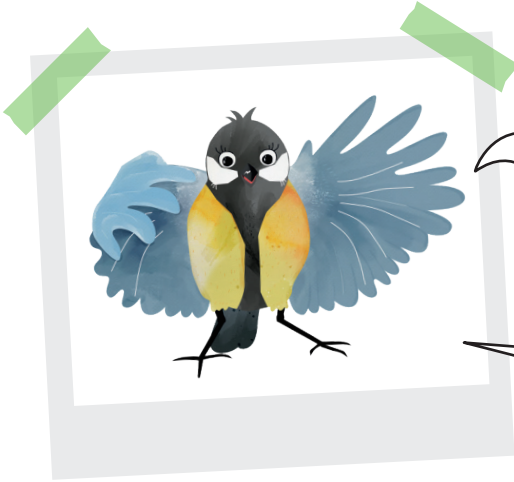
strand of bos kijken of voelen

vliegen of lopen donker of licht

Streek door
wat niet klopt

KEES KOOLMEES

Ik vertel je graag meer over mijn lievelingseten. Ik ben een echte alleseter en eet met de seizoenen mee. In de zomer eet ik het liefste insecten. Die voer ik ook aan mijn jongen, zodat ze snel groot en sterk worden. In de herfst en winter eet ons hele gezin zaden, noten en knoppen.

Ook komen we graag naar de voedertafels in jullie buurt! Als jij daar wat zonnebloempitten of vogelpinda's neerlegt, kom ik graag bij je langs!

Mijn superkracht is: Dat ik flexibel en nieuwsgierig ben
Mijn ultieme droom is:

Mijn favoriete plek is:

Welk voedsel is op jouw schoolplein voor mij te vinden?:

Wat kiest Kees? nest op de grond of nest in de boom

insecten of vis

strand of bos

vliegen of lopen

alleen of samen met een groep

Streep door wat niet klopt

DOE HET ZELF!

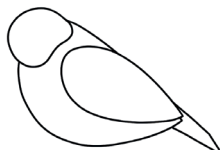
Leer mij nog
beter kennen.
Volg de stappen
en teken zelf
een koolmees.

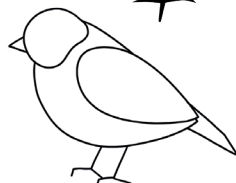
1

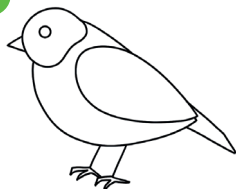
2

3

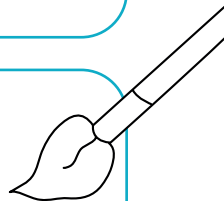
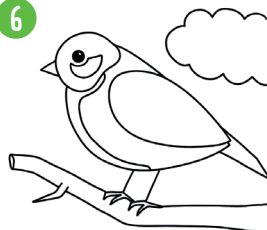
4

5

6

Je kunt je tekening ook nog inkleuren!

KO KOKERJUFFER

Nu leef ik nog in het water, maar als ik volwassen ben, verhuis ik naar land. Dan verander ik namelijk in een Schietmot. Als kokerjuffer leef ik ongeveer een jaar onderwater. Als ik groei, groeit mijn vel niet mee. In totaal moet ik vier keer vervellen om volwassen te worden. Daarna sluit ik mijn zelf gebouwde huisje af. Na vier weken is mijn lijf klaar. Ik ben dan een schietmot geworden! Cool hé!

Mijn superkracht is: Dat ik alles kan bouwen en erg creatief ben.

Mijn lievelingseten: Plantafval, algen en kleine waterdiertjes

Mijn ultieme droom is:

Mijn favoriete plek is:

Het leukste aan de kokerjuffer vind ik:

Wat kiest Ko? stilstaand water of stromend water

onder water of boven water

stilstaand water of stromend water

schoon water of vies water

zoet water of zout water

Streep door
wat niet klopt

DOE HET ZELF!

Ik schuil graag in een huisje dat ik zelf bouw van allerlei verschillende dingen die ik vind in de sloot. Omdat ik mijn koker maak van materialen die ik in mijn omgeving vind, ben ik goed gecamoufleerd en beschermd tegen vijanden.

Tijd om zelf een koker te bouwen!

Wist je dat er in Nederland ongeveer **180 verschillende soorten** kokerjuffers leven?

MAAK ZELF EEN KOKER

1

Ga naar buiten en zoek materialen waarmee je jouw koker kunt bouwen.

2

Pak een potje lijm en begin met het bouwen van jouw koker.

3

Zoek een plek op het schoolplein waar jouw koker goed gecamoufleerd is en maak een foto voor op de natuurmuur.

Tip: Je kan voor het bouwen van je koker ook **een lege wc-rol gebruiken** en daar jouw natuurvondsten op plakken.

DE BRANDNETEL

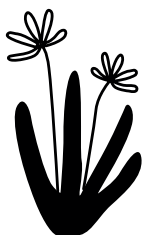
Ik ben een brandnetel. Hoewel mijn blaadjes wel een beetje op een hartje lijken, vinden velen mij toch niet zo aardig. Dat komt door mijn brandhaartjes. Onderop mijn bladeren én op mijn vierkante stengel heb ik allerlei brandharen gemaakt om te zorgen dat ik niet door iedereen gegeten en geplukt wordt. Mijn lijf zit namelijk vol vitaminen, mineralen en andere gezonde stoffjes.

WIST JE DAT:

Rupsen **zichzelf beschermen** tegen de brandnetelhaartjes door hun eigen haartjes als een soort schild te gebruiken.

Als je geprikt bent door een brandnetel, zoek dan naar **weegbree**. Als je deze met je handen fijnmaakt en over de bultjes smeert, jeukt het al snel minder erg.

DOE HET ZELF!

Pluk een brandnetel zonder te prikken

Brandnetels kunnen prikken, maar er is ook een trucje om ze aan te raken zonder dat ze prikken. De brandhaartjes zitten op de bovenkant van de blaadjes en staan schuin naar boven. Als je de brandneteltop van onder naar boven pakt, zonder de bovenkant van de blaadjes aan te raken, kun je brandnetels plukken. Durf jij?

Is het plukken gelukt? Dan kun je hem drogen, dit zorgt ervoor dat je hem lang kunt bewaren. Drogen is heel simpel. Leg de brandnetel tussen een vel keukenpapier en bewaar hem tussen een dik boek. Na een paar dagen is hij klaar om op te plakken.

Pas op!
Nadat je de brandnetel hebt geplukt kan hij nog steeds prikken!

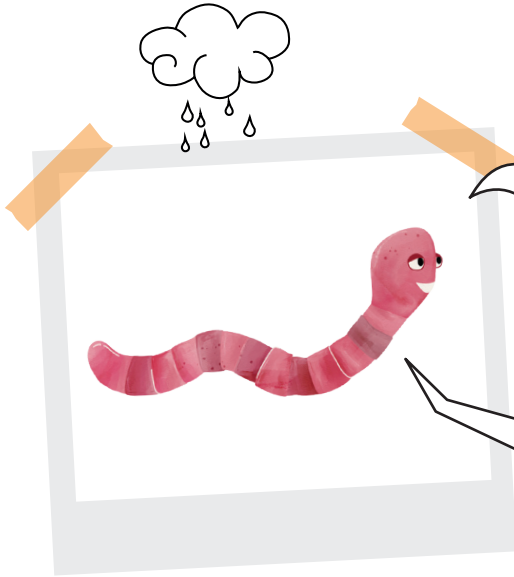

MAAK JE EIGEN BRANDNETELTHEE!

Spoel de brandnetel af onder de kraan en laat hem enkele minuten trekken in een glas heet water. Nu kan de plant ook niet meer prikken. Laat de thee afkoelen en drinken maar!

RINGO REGENWORM

Mijn naam zegt het al, regen is superbelangrijk voor mij. Ik kan namelijk niet zonder vocht. Jij kan ademen via je longen, maar ik heb geen longen. Ik haal adem via mijn huid. Zolang mijn huid nat is kan ik zuurstof opnemen, daarom zie je mij nooit zonnebaden.

Als het regent zie je mij vaker boven de grond. Dit komt omdat ik schrik van de trilling die de regenbui veroorzaakt. Dit voelt namelijk hetzelfde als een gravende mol die in de buurt komt en mij wil opeten. Vogels weten dit ook, daarom zie je ze vaak trappelen op het gras. Ze doen de trillingen na, om mij naar boven te lokken en op te eten.

Mijn superkracht is: Ik kan heel goed graven

Mijn lievelingseten: Dode bladeren

Mijn ultieme droom is:

.....

Mijn favoriete plek is:

Het leukste aan de regenworm vind ik:

.....

Wat kiest Ringo?

zandbak of aarde

graven of zwemmen

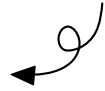
kijken of voelen

boven de grond of onder de grond

Streep door
wat niet klopt

DOE HET ZELF!

Schilder hier
jouw modder-
kunstwerk

Met modder kun je goed schilderen op tegels of op papier. Je kan hiervoor penselen gebruiken of lekker met je vingers kliederen. Je kan er ook mee schrijven en modder versieringen mee maken op je arm of op je gezicht. Ga zelf experimenteren hoe je de beste modderpaint kunt maken.

IN DE LUCHT

merel

hommel

dagpauwoog

ekster

koolmees

IN HET WATER

kokerjuffer

schaatsenrijder

kikker

poelslak

uis

BOVEN DE GROND

brandnetel

paardenbloem

weegbree

rode klaver

duizendblad

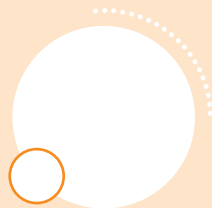

OP EN ONDER DE GROND

mier

duizendpoot

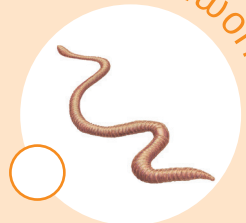
huisjesslak

pissebed

regenworm

LEUKSTE VRIEND UIT DE NATUUR

De afgelopen dagen heb je heel wat natuurvrienden leren kennen.

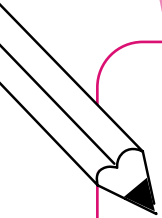
Tijd om terug te kijken!

Mijn leukste natuurmoment tijdens de IVN Week van de Natuur was:

.....
.....
.....

Kies jouw allerleukste vriend uit de natuur en teken deze na.

Naam: _____

VRIENDEN UIT DE KLAS

Ik heet:

Ik zit in groep:

Mijn lievelingseten is:

.....

Mijn lievelingsdier op het school-

plein is:

Mijn favoriete plek op het

schoolplein is:

Wat kies jij? winter of zomer

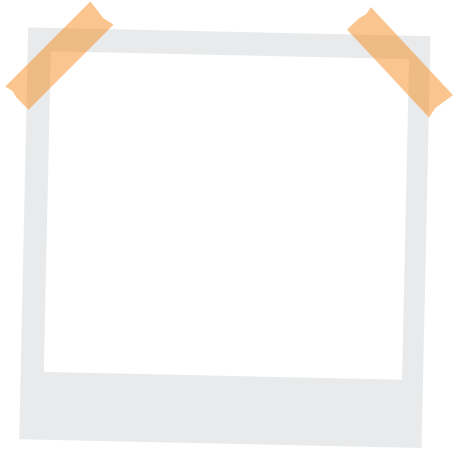
strand of bos

vliegen of lopen

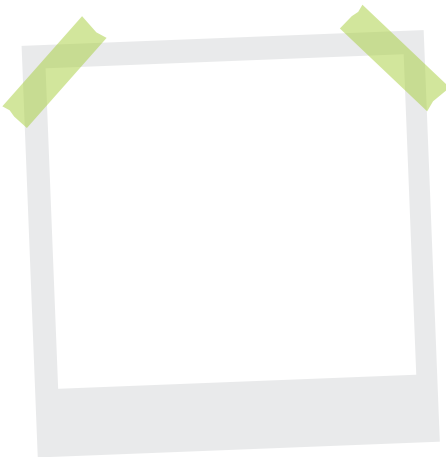
schuilen of aanvallen

kijken of voelen

donker of licht

Streep door
wat niet klopt

Ik heet:

Ik zit in groep:

Mijn lievelingseten is:

.....

Mijn lievelingsdier op het school

plein is:

Mijn favoriete plek op het

schoolplein is:

Wat kies jij?

winter of zomer

vliegen of lopen

schuilen of aanvallen

strand of bos

kijken of voelen

donker of licht

Streep door
wat niet klopt

WOORDZOEKER

R F E U S K L U B M
M R O W L F O R R P
O G J C A G U K A I
Y M U S K P O O N S
A T Q J S E I O D S
V L I N D E R L N E
K I B W Q F S M E B
Y Q C X I H C E T E
B W S U T X C E E D
Q J D K H O N S L U

BRANDNETEL

DUIF

KOOLMEES

MUS

PISSEBED

RUPS

SLAK

VLINDER

WORM

In samenwerking met:

